

Uppsala kommun  
utbildningsforvaltningen@uppsala.se

2022-06-10  
1 (19)  
Dnr.2021:7672

# Beslut

---

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid  
Vaksalaskolan i Uppsala kommun

## Inledning

---

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Vaksalaskolan avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

## Lösanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. På varje område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att utvecklingsarbeten behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men kan lämna framåtsyftande kommentarer.

## Beslut

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Vaksalaskolan i följande utsträckning:

### **Rektors ledarskap**

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn systematiskt följer upp och analyserar kunskapsresultat i alla ämnen och sedan använder slutsatserna av det arbetet för att utveckla undervisningens kvalitet.

### **Undervisning**

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn tar ansvar för arbetet med att strukturera undervisningen och implementera en tydligare koppling till syftet med undervisningen samt en summerande eller framåtblickande avslutning för att göra eleverna medvetna om var de befinner sig i sitt lärande.

**Trygghet och studiero**

Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

**Bedömning och betygssättning**

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i låg utsträckning. Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn utvecklar analysarbetet för att identifiera eventuella skillnader i omdömen och betyg mellan lärare, ämnen och årskurser och mellan omdömen, betyg och resultat från nationella prov samt för diskussioner med lärare utifrån en sådan analys för att skapa en större likvärdighet.

**Uppföljning**

Huvudmannen ska senast den **7 april 2023** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsområden och resultatet av dessa åtgärder. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall (bilaga 3) användas.

Redovisningen skickas via e-post, till [skolinspektionen@skolinspektionen.se](mailto:skolinspektionen@skolinspektionen.se), eller per post till, Skolinspektionen, Box 23609 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr. 2021:7672) i de handlingar som sänds in.

## Skolinspektionens bedömning

---

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

### Rektors ledarskap

**Författningsstöd**

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 11), 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning,

Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

## Skolinspektionens bedömning

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

## Sammanfattande motivering

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att rektorn visserligen följer upp och utvärderar skolans resultat men att både uppföljningen och analysen behöver utvecklas. Rektorn skapar förutsättningar för lärare att samverka. Dock saknas ett strategiskt jämställdhetsarbete.

## Motivering

### **Rektorn följer upp och analyserar skolans resultat men analyserna behöver fördjupas**

Granskningen visar att rektorn följer upp skolans kunskapsresultat, men att studieresultaten främst följs upp stadietvis för vissa grupper och endast jämförs årskursvis för andra grupper samt att arbetet med att analysera resultaten genom att ställa dem i relation till undervisningens kvalitet är begränsat. Av granskningen framkommer att rektorn tillsammans med lärarna följer upp studieresultaten i alla ämnen och att uppföljningen sker både genom en betygsprognos varje termin och läsårsslut då studieresultaten går igenom tillsammans med lärarna. Studieresultaten följs främst upp stadietvis för elever med omdömen och årskursvis för elever med betyg. Elevernas resultat jämförs således med motsvarande tidigare årskurs medan den aktuella elevgruppens framgångar och utmaningar förloras. Fokus för uppföljningen av studieresultat ligger på att elever når godkänt och får gymnasiebehörighet vilket överskuggar målet med att alla elever ska kunna utvecklas så långt som möjligt. Elever med stödbehov uppmärksammas utifrån vad lärarna signalerar till elevhälsoteamet men mönster på gruppnivå och elevernas möjlighet att utvecklas längre uppmärksammas inte i uppföljning och analys. I intervju med rektorn framgår också att inriktningen för skolans analys färgas av huvudmannens analys av skolans resultat. Till exempel har inte skolan analyserat resultaten för naturorienterande ämnen som legat lågt under flera år för samtliga stadier, utan riktat sina analyser mot de ämnen som huvudmannen uppmärksammat.

Av granskningen framgår att rektorn genom en tydlig närvaro i såväl klassrum som korridorer skapar möten med både elever och lärare och att rektorn därigenom följer upp både undervisningens kvalitet och genomförande. Rektorn och biträdande

rektorer genomför klassrumsbesök i högstadiet men det saknas en systematik kring vilka klasser som besöks och vilka delar av undervisningen som granskas. Rektorns bild av undervisningen baseras även på den information som framkommer genom spontana kontakter med föräldrar och elever.

Granskningen visar vidare att rektorn tagit ett omtag kring värdegrundsarbetet för att både följa upp behov men också inventera vilka frågor som behandlas och var. Uppföljning av vilka frågor som behöver behandlas inom skolans arbete med värdegrundsuppdraget sker genom att följa resultaten från elevenkätundersökningar som ingår inom ramen för skolans antimobbingprogram. I intervjuer med elevhälsan framkommer att elevhälsan för närvarande inventerar vilket värdegrundsarbete som bedrivits i olika årskurser och av olika lärare för att på så sätt kunna identifiera skillnader och behov av insatser. Utifrån den analys som genomförs av elevhälsan fattar rektorn beslut om utvecklingsåtgärder gällande värdegrundsarbetet.

Vidare visar granskningen att rektorn fattar beslut om utvecklingsåtgärder och fördelar nödvändiga resurser. Rektorn beskriver i intervju olika områden som prioriterats och avdelats resurser till. Främst lyfter rektorn hur rektorn tillsammans med sina medarbetare utifrån uppföljning och analys identifierat att förutsättningarna för undervisningen behövde stärkas genom ett systematiskt och aktivt arbete med att skapa studiero och trygghet på skolan. Ett led i det arbetet har varit att ta fram och implementera en gemensam lektionsstruktur även om arbetet till viss del fått stå tillbaka på grund av pandemin. Rektorn beskriver även hur såväl lärare, rektorn och en biträdande rektor samt kuratorn arbetat med bemötande, gränssättning och ordningsregler och hur personal avdelats till otrygga platser. Andra prioriterade områden har varit förändringar i den fysiska skolmiljön för att anpassa den ur ett tillgänglighetsperspektiv.

Eftersom det brister i uppföljningen och analysen av skolans resultat så bedömer Skolinspektionen att ett sådant arbete behöver utvecklas. Detta beskrivs vidare under avsnittet "Identifierat utvecklingsområde".

### **Skolan saknar ett strategiskt jämställdhetsarbete**

Granskningen visar att rektorns ledning och styrning av ett strategiskt jämställdhetsarbete saknas. Av samtliga intervjugrupper framgår att det saknas ett gemensamt jämställdhetsarbete på skolan. Eventuellt jämställdhetsarbete sker utifrån om det finns en medvetenhet hos enskilda lärare eller inte och blir således lärarbundet. Trots att rektorn sett skillnader i studieresultaten mellan flickor och pojkar har det inte föranlett någon analys av vad det kan bero på. Även vad det gäller skillnader i upplevelsen av trygghet mellan flickor och pojkar samt den markanta

skillnaden i trygghet mellan flickor i årskurs 5 och årskurs 9 som Skolinspektionens enkät<sup>1</sup> påvisar, saknas en analys av bakomliggande orsaker.

### **Rektorn skapar förutsättningar för lärare att samverka**

Granskningen visar att rektorn ger lärarna organisatoriska förutsättningar för samverkan. Av intervjuerna framgår att både det av rektorn initierade arbetet med lektionsstrukturer och det inledda arbetet med sambedömning av nationella prov, har fått stå tillbaka under pandemin. Lärarna lyfter dock hur deras förutsättningar för samverkan förbättrats avsevärt genom att rektorn låtit anställa två lärare som husvikarier. Denna åtgärd har även erbjudit möjlighet för lärarna att samverka kring utbildningen även vid personalfrånvaro. Lärarna beskriver också goda möjligheter till samverkan både i form av samplanering och sambedömning och att denna samverkan rymmer lärarnas behov. Samtidigt framgår att innehållet i samverkan endast i begränsad utsträckning styrs av rektorn, denna styrning sker då antingen genom att arbetslaget får instruktioner eller att biträdande rektorn deltar i mötet. Av granskningen framgår att rektorn får en bild av det pedagogiska arbetet genom sina lektionsbesök och att rektorn använder det som en metod för att säkerställa att det kollegiala lärandet ger avtryck i undervisningen. Rektorns arbete med att säkerställa avtrycket i undervisningen sker både i diskussioner med lärarna kring skolans undervisning till vardags och i samband med medarbetarsamtalen. Detta blir bland annat tydligt då rektorn och elevhälsan redogör för insatser som vidtagits för att stötta enskilda lärares undervisning utifrån vad som uppmärksammas.

Av granskningen framgår vidare att rektorn har en god insikt om vikten av att obehöriga lärare och externa vikarier får en introduktion. Förutom huvudmannens grundläggande rutiner samt att ordinarie lärare publicerar sin planering i en gemensam plattform har skolan tagit fram ett eget informationsblad med rutiner och praktisk information. Rektorn beskriver att de har låg personalomsättning och att de genom att anställa två lärare som vikarier har kunnat minimera antalet obehöriga lärare i behov av introduktion. Av intervju med de senast anställda lärarna framgår att de har fått introduktion både genom mentorsstöd och samtal med en biträdande rektor.

---

<sup>1</sup> Skolinspektionen 2021. Skolenkäten, resultat indexvärden – kön, våren 2021, Enkätresultaten finns på Skolverkets webbplats.

### Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer

Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn systematiskt följer upp och analyserar kunskapsresultat i alla ämnen och sedan använder slutsatserna av det arbetet för att utveckla undervisningens kvalitet.

Granskningen visar att rektorn följer upp skolans kunskapsresultat, men att det saknas en uppföljning av elevers progression. Fokus för uppföljningen av studieresultaten är att elever når godkänt och gymnasiebehörighet. Rektorn genomför en begränsad orsaksanalys av studieresultaten för att ta reda på vad skillnader i måluppfyllelse hos eleverna beror på och hur detta kan kopplas till undervisningens genomförande. Därmed finns det en risk att värdefull information om både framgångsfaktorer och utmaningar i undervisningen inte tas tillvara. Det framkommer i granskningen att det saknas en analys av ämnen med låga resultat, till exempel naturorienterande ämnen. Utan en fördjupad analys av vilka orsaker som ligger bakom elevernas måluppfyllelse finns det också en risk att de utvecklingsområden som skolan prioriterar inte bottenar i verksamhetens faktiska behov. Genom att utveckla arbetet med att analysera verksamhetens resultat finns möjligheten att rektorn får ett bra underlag inför beslut om åtgärder som syftar till att utveckla undervisningen och i förlängningen höja skolans måluppfyllelse. Forskning visar att framgångsrika skolor, utifrån elevers studieresultat, karaktäriseras av ett skolledarskap där fokus bland annat är på elevers lärande (särskilt kunskapsresultat) och uppföljning av framsteg på skol-, klassrums- och elevnivå<sup>2</sup>.

Skolinspektionen rekommenderar därför rektorn att arbeta med uppföljning och analys av undervisningens genomförande, elevernas kunskapsresultat och de förutsättningar för genomförandet av undervisningen som rektorn ger. Rektorn behöver utifrån analysen fatta beslut om och genomföra nödvändiga utvecklingsåtgärder. I detta ingår att ta fram tydliga rutiner för personalens delaktighet i detta arbete. Utvecklingsarbetet kan förslagsvis inledas med att rektorn och personalrepresentanter utarbetar en konkret handlingsplan för arbetet med

---

<sup>2</sup> Håkansson, J & Sundberg, D. (2016) Utmärkt skolutveckling: Forskning om skolförbättring och måluppfyllelse, Stockholm: Natur & Kultur.s.101; Hattie, J (2009). Visible learning: A synthesis of over 800 meta-analyses relating to achievement, London: Routledge. S83ff.

uppföljning och analys. Handlingsplanen bör utformas på sådant sätt att det går att utläsa till exempel vad som ska följas upp och analyseras, när det ska göras och vem som ansvarar för olika delar i detta arbete. Ett viktigt steg i analysen är att bakomliggande orsaker till eventuella framgångar eller problem identifieras. En sådan orsaksanalys är en viktig förutsättning för att rektorns beslut om utvecklingsåtgärder i verksamheten bottnar i de aktuella behoven. En del i analysen är att ta fasta på de framgångsfaktorer som skolan har.

## Undervisning

### Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen (2011:185)

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

## Skolinspektionens bedömning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

## Sammanfattande motivering

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att eleverna i huvudsak ges en varierad och målfokuserad undervisning samt ett aktivt lärarstöd. Vidare är det tydligt att lärarna arbetar aktivt med insatser för att stimulera eleverna i undervisningen och anpassa undervisningen utifrån varje enskild elevs förutsättningar och behov. Dock behöver syftet med undervisningen och var eleverna befinner sig i sitt lärande i förhållande till syftet tydliggöras och lektionerna avslutas genom en summerande eller framåtblickande avslutning.

## Motivering

### **Undervisningen är varierad och innehåller i huvudsak ett aktivt lärarstöd**

Granskningen visar att undervisningen i huvudsak är varierad och stimulerande för eleverna. Graden av aktivt lärarstöd och hur stimulerande undervisningen är skiljer sig åt mellan lärare. Lärare beskriver i intervju att de försöker arbeta med variation för att få lektionerna att bli intressanta men att det är svårt att få det arbetet att fungera när eleverna är trötta och behöver röra på sig. Eleverna berättar i intervju att det skiljer sig mellan lärare hur de stöttar eleverna och varierar undervisningen. Eleverna ger exempel på variationer i arbetsformer genom att de arbetar både enskilt, i grupp eller



spelar ämnesspel eller leker kopplat till ämnet. Eleverna beskriver hur de redovisar sina kunskaper på olika sätt och hur olika typer av källor och undervisningsmaterial används i undervisningen, samt hur lärare använder sig av schemabrytande aktiviteter som rörelseinslag i olika ämnen. Eleverna berättar också om lärare som får lektionerna att bli intressanta genom humor och genom att lärarna bjuder på sig själva. Samtidig beskriver eleverna vissa lärare vars undervisning främst består av genomgång och eget arbete. Eleverna beskriver också att det varierar mellan lärare avseende hur och om lärarna uppmärksammar att eleverna deltar i undervisningen. Vissa lärare uppmärksammar allt, medan eleverna med andra lärare kan ägna sig åt annat än skolarbete utan att det uppmärksammas. Skolinspektionens observationer visar på att lärarna är olika medvetna om hur upplägget av lektionen påverkar hur eleverna förstår vad de ska göra, hur de kommer igång och hur de bibehåller engagemang för skolarbetet. De observerade lektionerna visar att de flesta av lärarna varierar elevuppgifterna i sin undervisning, däremot blir det tydligt att det finns stora skillnader mellan om undervisningen engagerar eleverna eller inte. Vissa lärare lyckas både få eleverna engagerade i undervisningen och lyckas hjälpa eleverna igång när de fastnar, medan det finns fall där eleverna inte deltar aktivt i undervisningen.

**Undervisningen är strukturerad men syftet med undervisningen och var eleverna befinner sig sitt lärande i förhållande till syftet behöver tydliggöras för eleverna**

Granskningen visar att eleverna får en strukturerad undervisning, även om kopplingen till syfte och var eleverna befinner sig i sitt lärande i förhållande till syftet kan bli tydligare. Av intervjuer med lärare och av lektionsobservationerna framkommer att det finns en utarbetad struktur för lektionerna som skolan kallar Vaksalamodellen. Modellen går ut på att eleverna står upp när lektionen börjar och att start- och sluttid samt lektionsuppgifter ska framgå på tavlan. Rektorn och elevhälsan beskriver att skolans lektionsmodell är under utveckling och att det är tänkt att den ska omfatta fler strukturfrågor avseende undervisningen. Lektionsobservationerna visar på genomgångar som fokuserar på lektionsuppgifterna, men även om dessa är kopplade till syftet enligt kursplanerna så tydliggörs inte syftet för eleverna vid de observerade lektionerna. I intervjuer med elever framgår att eleverna har svårt att svara på frågan om varför de arbetar med det de gör på lektionerna, istället ger eleverna generella svar som handlar om att de behöver läsa de ämnen de behöver för framtida utbildningar, eller för att det står som en uppgift att diskutera syftet i undervisningsboken. Vissa elever berättar att det finns ämnen där läraren pratat om syftet med undervisningen. Vid flera av de observerade lektionerna kopplar läraren samman den aktuella lektionen med tidigare lektioner som klassen haft. Under de observerade lektionerna följer lektionens olika delmoment på varandra så att de bildar en sammanhängande och logisk helhet. Däremot visar de observerade lektionerna att

även om några lärare avslutar lektionerna på ett sådant sätt att eleverna får reflektera över vad de lärt sig utifrån uppgiftens mål och syfte så tackar de flesta bara för dagen.

Eftersom syftet med undervisningen och elevernas egna lärande i förhållande till syftet inte är tydligt för alla elever så bedömer Skolinspektionen att ett sådant arbete behöver utvecklas. Detta beskrivs vidare under avsnittet "Identifierat utvecklingsområde".

### **Eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar**

Granskningen visar att undervisningen har många inslag som stärker elevernas självförtroende och motivation och att lärarna överlag har höga förväntningar på eleverna. Av såväl intervjuer som lektionsobservationer framgår att lärare uppmuntrar och motiverar eleverna att arbeta, lösa svårigheter och att utmana sig själva. Under de observerade lektionerna förekommer det flera naturliga inslag av verbal uppmuntran och beröm till eleverna. Lärarna berättar i intervjuer om hur de arbetar med att stärka elevernas självförtroende både genom uppmuntran men också genom att anpassa de krav och utmaningar de ger olika elever. I intervju med elever framkommer även hur vissa lärare uppmärksammar när eleverna inte förmår att prestera enskilda dagar och använder tillfället till att komma överens med eleven om vilka uppgifter eleven behöver arbeta med till nästa tillfälle. På så sätt skapar lärarna möjligheter och utmaningar för eleverna att lyckas utifrån elevernas skilda förutsättningar. Eleverna berättar i intervjuer om vissa lärare som anpassar sina förklaringar utifrån elevens förutsättningar. Vidare berättar elever om hur de upplever att lärare fångar upp deras mående och anpassar undervisning och uppföljning efter elevernas behov. Eleverna beskriver även hur lärare i flera fall erbjuder mer avancerade uppgifter till elever som är i behov av utmaningar.

### **Eleverna görs i stor utsträckning delaktiga i sitt eget lärande**

Granskningen visar att eleverna ges goda möjligheter att på olika sätt reflektera över och ta ansvar för sitt eget lärande. Det framkommer i intervjuer med lärare och elever att lärare ger eleverna återkoppling via skolans digitala lärplattform, muntligt under lektionerna, vid utvecklingssamtal och ger framåtsyftande kommentarer vid skriftliga inlämningar. Eleverna ger exempel på hur lärare använder olika inlärningsstrategier som att låta eleverna arbeta enskilt, i par eller gemensamt eller hur eleverna får rita svåra ord. Även lärare berättar om hur de anpassar elevernas möjligheter att visa sina kunskaper genom att exempelvis skapa möjlighet att delta i muntliga redovisningar genom att sköta bilderna eller att gemensamt gå igenom texter och reflektera över svåra ord och begrepp.

Av granskningen framkommer vidare att eleverna ges varierade möjligheter till att påverka undervisningen. I intervjuer beskriver både lärare och elever hur eleverna involveras i både planering och utvärdering av undervisningen. Elever beskriver hur deras mentor följer upp elevernas utvärderingar och informerar berörda lärare så att planeringen av nästa område ska kunna utformas för att passa eleverna. Detta sätt att utvärdera sker dock på eget initiativ av enskilda lärare, vilket tydliggörs i en av elevintervjuerna där elever berättar om enskilda ämnen där undervisningen inte utvärderas.

### Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer

Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn tar ansvar för arbetet med att strukturera undervisningen och implementera en tydligare koppling till syftet med undervisningen samt en summerande eller framåtblickande avslutning för att göra eleverna medvetna om var de befinner sig i sitt lärande.

Granskningen visar att lärarnas arbete med att genomföra strukturerad undervisning kan utvecklas genom en tydligare koppling till syftet med undervisningen samt att lektioner även innefattar en tydlig avslutning. En summerande eller framåtblickande avslutning kan göra eleverna medvetna om var de befinner sig i sitt lärande. Även om det i granskningen framkommer exempel på god struktur och tydlighet i undervisningen, finns det ett fortsatt behov av att lärarna gemensamt kommer fram till vad som kännetecknar en välstrukturerad undervisning i sin helhet för att skapa tydlighet och sammanhang för eleverna.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn tillsammans med lärare, specialpedagog och speciallärare utvecklar strukturen på lektionerna så att strukturen innefattar syftet med undervisningen samt en summerande eller framåtblickande avslutning för att göra eleverna medvetna om var de befinner sig i sitt lärande. Rektorn behöver försäkra sig om att alla lärare deltar i arbetet, alternativt informeras om vad lärarkollegiet har kommit överens om gällande hur undervisningen på skolan bör struktureras för olika elevgrupper, och att det som överenskommits också implementeras i undervisningen. I detta ingår att nyanställda lärare, behöriga som obehöriga, vid en introduktion delges vilken strukturmodell skolan kommit överens om. I detta sammanhang vill Skolinspektionen även nämna att lärare kontinuerligt, utifrån lektionsstrukturen, behöver reflektera över och klargöra om syfte och mål med undervisningen har uppnåtts.

## Trygghet och studiero

### Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

### Skolinspektionens bedömning

Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

### Sammanfattande motivering

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att det finns ett medvetet arbete gällande att skapa trygghet på skolan, där rektorn tillsammans med skolans personal identifierat tidigare brister och arbetat medvetet för att skapa en trygg miljö. Det finns även ett medvetet arbete kring hur skolledningen identifierar både de årskurser där studieron behöver förbättras och att stödja lärare med ändamålsenliga åtgärder för att skapa och upprätthålla en god studiero.

### **Skolan bedriver ett medvetet arbete för att skapa trygghet och studiero**

Granskningen visar att rektorn tillsammans med skolans personal bedriver ett medvetet arbete för att skapa trygghet och studiero för eleverna. Av granskningen framgår att rektorn tillsammans med elever och personal identifierade behov av att öka både tryggheten och studieron för årskurserna 6-9, i samband med rektorns tillträde. Utifrån kartläggning och analys gjordes trygghet och studiero till skolans högst prioriterade mål. Skolans trygghetsresultat visade på verksamhetsområden och platser där tryggheten var sämre. Analyserna visade på att trygghetsresultaten försämrades i samband med elevernas övergång till årskurs 6 och sedan låg lägre under högstadiet. Utifrån analysen har en förändring i stadiindelning vidtagits till ett sammanhållet mellanstadium och en översyn och förändring av bemötandet av elever har genomförts. Dessutom har en riktad bemanning på utsatta platser gjorts och stor närvaro i både korridorer och klassrum av rektorn och en biträdande rektor har tydligt markerat vikten som läggs vid en trygg miljö. Kuratorn har även varit ute i verksamheten i syfte att följa upp de förebyggande och främjande insatserna. Genom ett medvetet arbete på flera nivåer har tryggheten förbättrats, något som både lärare och elever vittnar om i sina intervjuer.

Av granskningen framkommer att studieron överlag är bra samt att rektorn identifierat både de årskurser och de lärare som behöver stöd för att utveckla studieron. Rektorn bedriver ett medvetet arbete för att säkerställa att eleverna erbjuds studiero. Utifrån samtliga enkätundersökningar som genomförts så är det tydligt att eleverna i de lägre årskurserna upplever sin studiero som mycket god medan eleverna i högstadiet upplever studieron som sämre, under rikssnitt enligt Skolinspektionens enkät<sup>3</sup>. Av samtliga intervjuade framkommer en bild av att arbetet för trygghet och studiero prioriterats högt. Lärarna beskriver hur rektorn bedrivit ett målinriktat arbete som utgått från gemensamma diskussioner, egna observationer och enkätresultat. Lärarna beskriver även hur analysen har utmynnat i insatser i form av gemensam lektionsstruktur samt gemensamma regler i såväl klassrum som korridorer. Lärare beskriver även hur skolledningen aktivt ingriper både i korridorer och under pågående lektioner för att främja studiero samt att den lektionsstruktur som rektorn infört varit gynnsam för studieron. Utifrån intervjuer med elever framkommer att studieron skiljer sig mellan olika lärare och tid på dagen, något som även bekräftas av Skolinspektionens observationer. Vid intervju med rektorn blir det tydligt att skolledningen har identifierat vilka lärare som behöver stöttning och har satt in insatser från både elevhälsa och skolledning för att stödja lärarna i arbetet med att förbättra studieron. Elevhälsan beskriver även hur de planerar för insatser som genom fördjupat arbete med lektionsstruktur bland annat kommer att gynna studieron.

## Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr 11, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

---

<sup>3</sup> Skolinspektionen 2021. Skolenkäten, resultat indexvärden – studiero, våren 2021, Enkätresultaten finns på Skolverkets webbplats.

## Skolinspektionens bedömning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i låg utsträckning.

## Sammanfattande motivering

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att rektorn till viss del arbetar med att säkerställa likvärdighet i lärarnas bedömningar och betyg. Detta genom att möjliggöra för lärarna att arbeta med sambedömning för att göra likvärdiga bedömningar och kvalitetssäkra omdömen och betyg. Rektorn följer dock inte i tillräcklig omfattning upp och analyserar eventuella skillnader mellan omdömen, betyg i olika ämnen och årskurser eller resultat på nationella prov.

## Motivering

### **Rektorn ger lärarna förutsättningar att kvalitetssäkra sin bedömning och betygsättning i syfte att verka för likvärdighet**

Granskningen visar att rektorn möjliggör för lärarna att arbeta med sambedömning för att göra likvärdiga bedömningar och kvalitetssäkra omdömen och betyg. Exempelvis sker sambedömning mellan lärare i ämneslag samt inom arbetslagen. I intervjuer med lärare framkommer att det finns tid för lärare att diskutera och kvalitetssäkra omdömen och betyg samt för att dokumentera resultaten i den digitala plattformen. Samtidigt framkommer att de ämneslärare som är ensamma i sina ämnen får försöka bedöma med andra ensamma ämneslärare i andra ämnen. Lärarna sambedömer också de nationella proven. Av granskningen framkommer att tidigare har lärarna haft sambedömning med andra skolor men att det har legat nere på grund av pandemin. Av intervjun med rektorn framgår att det innan pandemin fanns rutiner för samrättning och anonymisering av prov och uppgifter samt samarbete med andra skolor kring validitet i betygsättningen men att det arbetet fått stå tillbaka. Detta är ett samarbete som Skolinspektionen uppmuntrar skolan att återuppta. Av granskningen framgår vidare att rektorn möjliggör för mellanstadielärarna, som är nya i rollen som betygssättande, att utveckla sin bedömarkompetens genom att de deltar i en utbildning avseende bedömning och betygsättning.

**Rektorns arbete med att säkerställa likvärdiga bedömningar och betygsättning behöver utvecklas**

Granskningen visar att rektorn inte i tillräckligt omfattning ser till att säkerställa likvärdighet i lärarnas bedömningar och betyg. Rektorn följer inte upp och analyserar eventuella skillnader mellan omdömen och betyg i olika ämnen och årskurser och inte heller eventuella skillnader mellan resultat på nationella prov och betyg eller omdömen. Visserligen framgår att rektorn identifierat tre ämnen där resultat sticker ut men det saknas analyser som förklarar vad som faktiskt orsakar skillnaderna.

Eftersom rektorn inte i tillräcklig utsträckning säkerställer likvärdighet i lärarnas bedömningar och betygsättning så bedömer Skolinspektionen att ett sådant arbete behöver utvecklas. Detta beskrivs vidare under avsnittet "Identifierat utvecklingsområde".

**Identifierat utvecklingsområde**

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn utvecklar analysarbetet för att identifiera eventuella skillnader i omdömen och betyg mellan lärare, ämnen och årskurser och mellan omdömen, betyg och resultat från nationella prov samt för diskussioner med lärare utifrån en sådan analys för att skapa en större likvärdighet.

Skolinspektionens granskning visar att rektorns analys av lärarnas bedömningar behöver utvecklas genom att närmare följa upp, jämföra och analysera eventuella avvikelser i omdömen mellan exempelvis lärare, årskurser och ämnen, mellan resultat på nationella ämnesprov och omdömen eller betyg. Det innebär även att rektorn behöver föra diskussion med lärare utifrån eventuella skillnader för att hitta en förklaring till skillnaderna.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn inhämtar kunskap som finns i organisationen och systematiskt sammanställer och analyserar omdömen och betyg. Detta för att säkerställa att omdömen och betyg är likvärdiga och att elever blir bedömda på samma grunder samt att dessa processer kvalitetssäkras. Syftet är att utjämna skillnader inom skolan, mellan lärare, ämnen och årskurser. Bedömningar som görs av de yngre eleverna behöver, även de, vara likvärdiga eftersom de spelar en avgörande roll för att bland annat tidigt upptäcka elever som är i behov av särskilt stöd. Rektorn behöver årligen analysera skillnader mellan olika lärares bedömningar i syfte att säkerställa likvärdiga omdömen och betyg. Rektorn behöver också föra diskussion med lärarna utifrån sina analyser för att få en förklaring i de fall där omdömen eller betyg avviker.

**På Skolinspektionens vägnar**

**X Eva Lindgren**

---

Beslutsfattare

Signerat av: Eva Lindgren

I den slutliga handläggningen har Henrik Fredriksson, föredragande och Clara Sjösten, utredare, Sofia Granberg, utredare, Anne-Charlotte Ramsthaler, utredare medverkat.



## Bilaga 1: Underlag

---

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Tolv lektionsobservationer
- Tre gruppintervjuer med elever
- Två gruppintervjuer med lärare
- En gruppintervju med skolans elevhälsa
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal kriterier. Dessa kriterier beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

### Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektorn arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan så att utbildningen präglas av trygghet och studiero och eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet vid bedömning och betygssättning? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:  
[www.skolinspektionen.se](http://www.skolinspektionen.se)

## Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

---

Vaksalaskolan är en grundskola med årskurserna F-9. Huvudman för skolan är Uppsala kommun. Skolan hade vid tidpunkten för Skolinspektionens besök 526 elever.

Skolinspektionen besökte skolenheten mellan den 15 februari 2022 och den 17 februari 2022. Besöket genomfördes av Henrik Fredriksson, Clara Sjösten och Anne-Charlotte Ramsthaler.